

CAPREOLUS

TIJDSCHRIFT VOOR REEWILDBEHEER

2e jaargang nr.5 juni 1994

opgericht op 21 april 1951.

Capreolus, Tijdschrift voor Reewildbeheer
van de Vereniging Het Reewild
ISSN: 0929-1091
Verschijnt: 4 x per jaar
Beschermer: Z.K.H. Prins Bernhard

Redactieraad:

Mr M.A. Aberson
Mr T.M. Kolle
Prof Dr J.L. van Haften

Redactie:

Drs S.A. Kolle
Mw. M. Spaargaren
Mw. J.E. van Herp-Bruynius

Drukkerij:

Bergdrukkerij Amersfoort,
Natriumweg 6, 3812 PV Amersfoort.
033-620462

Verenigingsprofiel.

Bestuur:

Mr T.M. Kolle,	voorzitter (1991)
Mr M.A. Aberson,	secretaris (1990)
J.R. baron de Vos van Steenwijk	penningmeester (1989)
R.L. van Nederpelt,	lid (1993)
Mr L.P.M.J. Carjels,	lid (1991)
F. Garssen,	lid (1991)
H. Meyeringh,	lid (1992)
H. Punt,	lid (1987)
A. Rutten,	lid (1993)
P.H. Schneider,	lid (1990)
J. Schoonderbeek,	lid (1989)
Ir J.M. Seroo,	Ver.Reewildkring Oost-Brabant (1985)
G.F.H. van de Woude,	lid (1994)

Secretariaat:

Herengracht 141, 1015 BH Amsterdam 020-6207872
Fax: 020-6388597

Ledenservice-administratie:

Mw J.E. van Herp-Bruynius,
Landonker 19, 3834 CL Leusden. 033-942032

Opleidingen:

Stichting Reeenbeheer Nederland
Lokveenweg 38, 9751 CK Haren (Gn.) 050-347278

Organisatie keuringen:

J. Schoonderbeek,
Meidoornstraat 16, 7497 MG Bentelo. 05472-92228

Beheer materiaal:

A.J. Mörzer Bruyns, v.Peterson Ramringweg 30,
8072 RA Nunspeet. 03412-57483

Slijpplaatjes:

G.J.M. Koenderink,
Lhee 96, 7991 PK Dwingeloo. 05219-7356

Biologisch Adviseur:

Prof Dr J.L. van Haften,
Sweelincklaan 13, 6865 JB Doorwerth. 085-336973

Contributie: f 42,50 per jaar.

Bankrelatie:

ABN AMRO Bank rek.nummer 49-70.37.440
Gironummer van de bank 83.75.70
t.n.v. Vereniging "Het Reewild"
te Apeldoorn.

Tekening voorpagina: Hans Bulder

MEDEDELINGEN

Bij het vervaardigen van de copy waren er nog activiteiten te melden, doch als dit blad verschijnt zijn deze reeds weer voorbij.

Voor de aankomende zomermaanden zijn er voor zover bekend (helaas) geen activiteiten te melden.

Misschien wel aardig voor geïnteresseerden te melden is het boekje welke mij is toe-

gezonden door mevr. Anke Bogaerts, onder de titel "Zweetwerk met de tekkel". Dit door haar zelf geschreven en door haar zoon uitgegeven boekje kunt u bestellen door contact op te nemen met: Anke Bogaerts, telefoonnummer 05906-1858.

De kosten van dit boekje komen op f 9,50 (incl. verzendkosten)

INHOUD:

- Redactioneel,	3
- Ingezonden brief KNJV, W. Huygen	3
- Regionale Besturendag, L'Observateur	5
- Reewildbeheer in Groot-Britannië, Richard Prior	7
- Jaarvergadering Vereniging Het Reewild	10
- Nationale Reewildbeheertoonstelling Vorden, R.L. Nederpelt	12
- Regionale Reewild Manifestatie Ouddorp, J. van der Horst	14
- Reewildbeheertoonstelling Chaam, Förster	15
- Aan de verzorging van het gewei herkent men de jager, Zesender	16
- Vragenrubriek	18
- De Blattjacht op de reebok in de bronsttijd, C.J. Coldeweyvervolg,	18
- Nieuws van het secretariaat en ledenservice	23

De redactie behoudt zich het recht voor, elke reactie te korten of te redigeren.

Copy voor de volgende "Capreolus" vóór 1 augustus 1994 zenden aan de redactie Vereniging Het Reewild, Antwoordnummer 3268, 3800 ZA Leusden.

Redactioneel

-Stefan Kolle-

Geachte lezer,
Allereerst onze excuses voor een fotoverwisseling in de laatste uitgave. Hierdoor verscheen er roodwild onder het redactioneel.

In deze uitgave treft u onder andere een briefwisseling tussen Wil Huygen, zoals bekend redakteur van De Nederlandse Jager, en Mark Aberson, secretaris van ons bestuur aan.

Wij hebben besloten, met goedkeuring van de betrokkenen, deze correspondentie af te drukken om een aantal redenen.

Ten eerste wordt de heer Huygen hiermee de gelegenheid geboden zijn, begrijpelijke, argumentatie naar voren te brengen.

Ten tweede zijn wij het niet met zijn standpunt eens, en willen graag de gelegenheid aangrijpen dit toe te lichten.

Wij zijn, als redactie, van mening, dat juist nu de Nederlandse jacht veelal onder druk van buitenaf staat, het betrachten van volledige openheid van levensbelang is. Als wij de ons niet zo welgezinde buitenstaanders ook maar de geringste aanleiding geven om ons, naast

alle andere verdachtmakingen, van verdoezeling van feiten te betichten, brengen wij de Nederlandse jacht onherstelbare schade toe. Juist volledige openheid naar alle kanten toe, het laten zien

dat men een potentieel probleem onderkent en alle stappen ter voorkoming onderneemt, is de weg naar het winnen van het vertrouwen van de Nederlandse bevolking.

Ingezonden brief

-redacteur KNJV W.J. Huygen-

Geacht Bestuur

In uw zeer gewaardeerde tijdschrift "Capreolus" maart 1994, komt op pagina 17 de volgende passage voor: "Daarnaast is hiermee door Zesender een antwoord gegeven aan de redactie van de Nederlandse Jager, die van mening was, dat er geen uitgebreide lijst van zweethonden samengesteld hoefde te worden. Zij was van mening dat er per jaar niet meer dan 20 van de 8000 geschoten reeën nagezocht hoefde te worden. Ervaringen in Duitsland geven echter aan, dat het percentage van nazoek op kan lopen tot 45%".

Staat u mij toe hier enkele kanttekeningen bij te maken.

Inderdaad heeft de heer P. Schneider aan de redactie van de Nederlandse Jager een artikel aangeboden, waarin voor het gebruik van zweethonden bij de nazoek van reewild werd gepleit, en wel op basis van het feit (?) dat dit in 45% van de gevallen noodzakelijk zou zijn. Dit artikel is door ons geweigerd, met als motivering dat het publiceren van een dergelijk getal politiek en gevoelsmatig ons inziens onverstandig zou zijn. Immers we zouden de kwaliteit van de Nederlandse reewildjagers voor de buitenstaanders beneden de maat afschilderen, hetgeen niet waar is en daarom niet nodig. Ik hoef u niet te vertellen dat ons blad (en ook het uwe) door niet zo welwillende anderen met een vergrootglas wordt gelezen. Al wordt een ree

vijftig of honderd meter ver in de dekking met een perfect bladschot gevonden, dan nog zullen deze, bijna altijd ondeskundige lezers, aannemen dat het stuk een ellendige dood is gestorven. Als daar dan een getal van 45% bij wordt geleverd, welk getal niet wetenschappelijk onderbouwd is, zeker niet voor Nederland, spelen wij de anti-jachtbrigade wederom een argument meer in hun optelsom van argumenten tegen elke vorm van jacht toe. Het zal zeker zo zijn dat een percentage van het beschoten reewild zal moeten worden nagezocht. Dat daar onder alle omstandigheden een gekwalificeerde zweethond aan te pas moet komen, lijkt ons onnodig. Bij het vinden van longzweet bijvoorbeeld is een gewone goede jachthond ruim voldoende om het stuk binnen te krijgen. Wij hebben dit ook tegen Zesender gezegd. Ik meen, na het bevoegden van meer dan 300 stuks reewild in Nederland, Oostenrijk en Enge-

land, enig recht van spreken te hebben. In wezen echter is deze hele laatste alinea beside the point. Het gaat er om dat wij in deze tijden van ongelimiteerde kritiek op de jacht en alles wat daar mee samenhangt, bepaalde zaken beter in eigen kring kunnen houden, zonder de waarheid geweld aan te doen.

Hoogachtend.

Reactie van het Bestuur

Het bestuur van "Het Reewild" dankt u hartelijk voor bovengenoemd schrijven. In uw brief geeft u aan dat de heer P. Schneider antwoord geeft op uw commentaar bij zijn stuk destijds in de Nederlandse Jager, en waar u in het commentaar stelt dat een uitgebreide lijst van zweethonden overbodig is. Tevens stelt u dat in veel gevallen een gewone goede jachthond toereikend is. Kern van uw brief is echter dat u het onverstandig vindt dergelijke percentages met

betrekking tot nazoek te publiceren en te behandelen in de Nederlandse Jager (en andere tijdschriften zoals Capreolus). U stelt dat wij jagers bepaalde zaken beter in eigen kring kunnen houden, zonder dan de waarheid geweld aan te doen.

Het bestuur van de Vereniging Het Reewild heeft echter geen directe invloed, en acht dit overigens ook niet wenselijk, op het beleid van de redactie. Derhalve behoeft niet elk artikel in Capreolus noodzakelijk de mening van het bestuur te weerspiegelen. Wel worden door de redactieraad richtlijnen opgesteld omtrent het te voeren beleid. Binnen deze richtlijnen past overigens een open discussie tussen diverse schrijvers over onderwerpen die op het eerste oog gevoelig lijken te liggen. Ik verwijs hiervoor naar bijvoorbeeld de discussie over de jachttijden van het reewild. Een open discussie is dan met name van belang om zo tot een gedegen, en door de leden gedragen resultaat te komen.

Uiteraard hebben wij een kopie van uw brief ter behandeling gezonden aan de redactie van Capreolus. In de hoop u hiermee van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Het Reewild,
M.A. Aberson-secretaris.

Joke Hendriks

Regionale besturendag

-L' Observateur-

Op 19 maart jongstleden werd een traditie in ere hersteld. Voor het eerst sinds enkele jaren kwamen er weer afgevaardigden van alle regionale besturen tezamen met het hoofdbestuur bijeen met als doel in een wat meer inspirerende omgeving en in een wat ruimer tijdsbestek dan bij de reguliere bestuursvergaderingen het geval is, met elkaar van gedachten te wisselen. Om geest en blik te scherpen werd de ochtend doorgebracht met een schietwedstrijd op de buitengewoon goed geoutilleerde schietbanen van De Berkenhorst. Onder leiding en toezicht van baanbeheerder Jaap van Rhee konden alle deelnemers hun kunnen vertonen op de bokschijf, vijf schoten zittend, maar zonder steun, en vijf schoten staand aangestoken. Nu, dat viel nog niet mee. Wellicht was de spanning om af te gaan wat groot voor sommigen. Tevens bleek het blad van de bok niet voor iedereen op dezelfde plaats te zitten... En het aangestoken schieten bleek al helemaal een vaardigheid waarop menigen, inclusief schrijver dezes, zich nog eens moet

Foto: Paul Schneider

bezinnen of men deze kunst al onder de knie heeft.

Ook op ander terrein was deze exercitie verhelderend. De basisregels inzake omgang met het wapen bleken ook al bij enkele schutters in de vergetelheid te zijn geraakt. Gesloten grendels, riemen nog aan de buks, alle kanten opwijzen met de loop, de kritische toeschouwer mocht het allemaal waarnemen... Niettemin werd er voortvarend en zuiver geschoten en de scores waren niet mis. De hoogste score was zelfs 98 van de maximale 100 punten door de winnaar van de wedstrijd, de heer J. Mulders uit Limburg. Tweede werd onze voorzitter T. Kolle en derde P. Schneider. Al met al een gezellige en nuttige oefening en wellicht voor herhaling

vatbaar, maar dan wel met de kachel aan...

Na de inwendige mens versterkt te hebben werd de middag besteed aan enkele nuttige discussies over de samenstelling van Capreolus, de jachttijdenregeling en de acceptatie van de WBE's van de "nieuwe" loodjesregeling zoals die nu door de Vereniging Het Reewild wordt uitgevoerd. Met uitzondering van de Zeeuwse afvaardiging die bij monde van de heer J. van der Horst liet weten het nut van de loodjesregeling op de huidige grondslag niet in te zien, waren alle aanwezigen van mening dat de Regiobesturen vooral moeten doorgaan de onder hen ressorterende WBE's tot gebruik van de loodjes te stimuleren. Het gaat immers niet zozeer om de loodjes

als zodanig, het belang van een ondubbelzinnige demonstratie van de jagers hun eigen zaken op een verantwoorde wijze te kunnen organiseren, ook en vooral dáár waar de overheid het laat afweten, weegt vele malen zwaarder. Tevens is de taxatie dat herinvoering van een wettelijke grondslag mogelijk wordt zodra een participatiegraad van meer dan 70 % wordt bereikt, van groot belang om in gedachten te houden. Al met al gingen er diverse meningen over tafel. Meningen die vaak tot nadenken stemden en zeker tot verdere discussie aanleiding waren.

Daarbij overigens helaas vaak overstemd door het geknal van de kleiduienschutters die buiten bezig waren. Maar onze wraak was zoet, de enige weg naar het toilet liep door de zaal waar wij ons hadden teruggetrokken hetgeen voor menigeen blijkbaar een barrière was. Moraal van dit verhaal: je kunt de Vereniging Het Reewild wel overstemmen, maar dan loop je toch op zijn minst enige tijd met hoge nood... En dat terwijl onze vergadering ongelukkigwijs samenviel met WBE-Schoonmaakdag. Dát moeten we volgend jaar dus nog even wat beter plannen!

-Richard Prior-

Een vertaling van de lezing welke de heer Prior gaf op de Jaarvergadering van 16 april j.l. te Vorden.

Omdat zowel Nederland als Groot-Brittannië heel dichtbevolkte landen zijn en er in beide landen grote aantallen reeën voorkomen, ben ik blij met deze gelegenheid om hierover met u van gedachten te kunnen wisselen.

Tot het eind van de 19e eeuw waren reeën in Groot-Brittannië vrijwel uitgestorven, daarom hebben wij geen gevestigde traditie die ons voorschrijft hoe de reestand het best te beheren. Tot na de tweede wereldoorlog was het opdrijven van de reeën in de richting van hagelgeweren, of het gebruik van strikken, de geaccepteerde manier om de reestand beheersbaar te houden. Een klein aantal liefhebbers kreeg aardigheid in de bersjacht en hun aantal nam toe na 1945 toen oudgedienden naar hun land terugkeerden met ervaring in de bersjacht die zij op het vasteland van Europa hadden opgedaan. Toen deze mensen de wreedheden zagen die deze prachtige dieren werden aangedaan, stonden zij perplex en begonnen een effectieve campagne. Dankzij hun inspanning werden in 1963 het zetten

Foto: Paul Schneider

Prijsuitreiking

Reewildbeheer in Groot-Brittannië

van strikken en het gebruik van hagelgeweren verboden. Juist in die tijd werden in grote delen van Schotland en Noord-Engeland naaldbomen geplant ter vervanging van de boomvoorraad die tijdens de oorlog verbruikt was. In de bestaande bossen waren alle bruikbare houtbomen gekapt en er was slechts een wildernis van doornstruiken en kreupelhout over gebleven. Dit zorgde ervoor dat het een ideaal woongebied voor reeën werd en wij constateerden een grote aanwas, niet alleen in aantal maar ook in de grootte van het gebied dat zij gingen innemen.

Selectief schieten

Boswachters, boeren en tui-neigenaren keken bezorgd naar de schade die de reeën aanrichtten, maar er waren niet genoeg getrainde schutters om dergelijke grote aantallen in de hand te houden. Sommigen wilden terugrijpen naar de wrede methoden van weleer en in feite kreeg het zorgvuldig en selectief schieten, dat voortvloeide uit Centraal Europese gedragslijnen en als het meest ideale werd gepropageerd, een slechte reputatie, omdat er niet voldoende

reeën werden afgeschoten om de schade een halt toe te roepen.

We besloten een beleid te ontwikkelen dat uitgaat van kennis van het dier, in plaats van uit te gaan van de jachtsport. En in grote lijnen is dit nog steeds de basis van onze benaderingswijze. In die tijd was er nog heel weinig onderzoek naar reeën gedaan in Groot-Brittannië en daarom was het belangrijk contacten te leggen met mensen in het buitenland die op dezelfde golfrente zaten: een beleid dat uitgaat van wat we weten over het dier. Tussen 1960 en heden heb ik zelf praktisch elk land bezocht waar reeën te vinden zijn, en ik ben dankbaar voor de vele spontane hulp die wij bij het vergroten van die kennis van veel wetenschappers mochten ontvangen, vooral van Helmuth Strandgaard in Denemarken, de Hertog van Beieren, Aleksei Danilkin in Rusland, uw landgenoot Joop Poutsma, en vele anderen.

Onderzoek

Wij zelf hebben ook enig onderzoek kunnen starten, wat plezierig was, niet in de laatste plaats omdat de omstandigheden in elk land im-

mers anders zijn. In Groot-Brittannië hebben we voornamelijk een mild klimaat, dicht kreupelhout en er wordt weinig druk uitgeoefend op het afschieten. Net als Nederland is Groot-Brittannië een land vol dierenliefhebbers en dit zou tot problemen hebben kunnen leiden. Maar omdat vele mensen schade leden en men onze inspanningen als oprecht milieubeheer ervaart (het verstandig gebruik van hernieuwbare bronnen) en "de wolf vervangen" door op een humane manier te doden en zo verhongeren of ziekte te vermijden, is er een botsing van ideologieën geweest omtrent de onvermijdelijkheid van afschieten. Ik ben persoonlijk van een tamelijk star idee betreffende het gedrag van reeën uitgegaan. Gebaseerd op wat ik ervan had gezien in Zuid-Engeland, was het een sterk territoriale soort, bijna solitair levend. Toen hoorde ik dat er "veldreeën" waren die in sprongverband in het vrije veld leefden - misschien waren dit reeën die, doordat ze generaties lang in een totaal andere omgeving geleefd hadden, zich tot een apart biotype ontwikkeld hadden. Ik las dat men de Siberische ree kon onderscheiden van

het Europese ras omdat zij een nomadisch bestaan leidden. Alleen door mijn contacten met mensen uit andere landen en de mogelijkheid om die landen te bezoeken, zijn mijn ogen open gegaan.

Nadat de reeën in Kalo (Denemarken), geschoten waren en er reeën van een "veldreeën"-ras speciaal werd geïmporteerd, veranderde het gedrag van die reeën binnen enkele maanden terug naar hun leefgedrag in bosgebieden. Ik heb Rusland bezocht en kwam te weten dat Sibेरische reeën alleen migreerden als ze door het klimaat daartoe gedwongen werden en als hun migratieroutes werden afgesloten, leefden sommige reeën net zo statisch verder als die van ons in Engeland. Thuis zag ik een populatie veldreeën ontstaan toen de groep te talrijk werd voor het betreffende bosgebied en ook dat die weer snel terug viel tot hun vroegere gedrag nadat hun aantal was afgenomen.

Het was duidelijk dat we hier niet alleen te maken hadden met een dier dat zich steeds goed weet te redden, maar dat ook in staat was tot zeer grote gedragsvariaties de als omstandigheden daarom vroegen. Het was ook duidelijk dat

wij deze veranderlijkheid moesten begrijpen en dat wij er rekening mee zouden moeten houden bij de ontwikkeling van onze beleidsplannen voor reeën.

Dus naar hun natuurlijke omgeving, en niet volgens de regels van de meer traditionele ideeën.

Beheer dat gebaseerd is op de beoordeling van het gewei werkt niet. Onderzoek in Denemarken, Polen en andere landen heeft uitgewezen dat ze van jaar tot jaar te veel variëren om een goede indicatie te geven van een mannelijk ree. Er

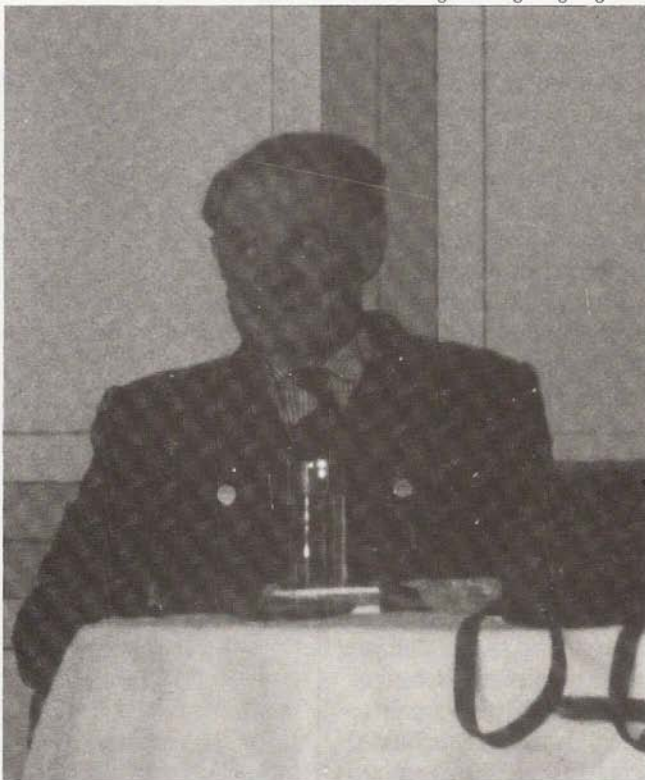
moesten ook regels worden geformuleerd betreffende de kennis en kunde waaraan de jager zou moeten voldoen.

Beheerdoelstellingen

We hebben getracht de volgende beheerdoelstellingen op te stellen:

1. Het verminderen van schade
2. Het behoud van een gezonde populatie reeën, in harmonie met het natuurlijk voedsel dat beschikbaar is.
3. Het produceren van een tegenprestatie. Die kan be-

Foto: Paul Schneider Richard Prior "We hebben nog een lange weg te gaan".

staan uit: Reeveles - sport - recreatie.

Een basisvaardigheid die we bersjagers moesten leren was dat ze onderscheid moesten kunnen maken tussen mannelijke en vrouwelijke reeën; eenjarige bokken kunnen onderscheiden van volwassen bokken, en het verschil zien tussen oude bokken en bokken van middelbare leeftijd met een maximale foutmarge van 50%. En zelfs voor sommige zeer ervaren bersjagers blijkt het verbaazingwekkend moeilijk om hieraan te voldoen! Om hogere eisen te stellen aan een bersjager die meer dan twee of drie reeën te schieten heeft in een jaar is gewoon niet doenlijk. Onder de huidige omstandigheden van overpopulatie is het beter tot handelen over te gaan, zelfs al worden er fouten gemaakt, dan om te bang te zijn om fouten te maken omdat er dan ieder jaar te weinig reeën worden geschoten om de populatie in evenwicht te houden. De natuurlijke regelmechanismen: de hongerdood, ziekten en verminderde vruchtbaarheid, functioneren niet bij een te hoog dichtheidsniveau en kan in productiebossen - of in stadstuinen! - niet worden getolereerd.

Het aantal reeën dat per jaar moet worden geschoten hangt af van het aantal jon-

gen dat de eerste winter overleeft. Het is algemeen bekend dat het schatten van aantallen moeilijk is. Het is beter om steeds in maart/april het aantal reekalveren per geit te noteren. De voortplanting varieert sterk van jaar tot jaar, maar wij realiseren ons dit vaak niet omdat er überhaupt meer reeën zijn dan wij denken.

Van een stuk bosgebied van 264 ha. in de buurt van mijn huis dacht men dat het door 36 reeën bevolkt werd. Ze werden met behulp van een helikopter geteld en gedurende verscheidene jaren bleef de populatie steeds tussen de 180 en 200 reeën. Een tendens kan men waarnemen, maar niet het absolute aantal.

We splitsen het schieten van reebokken in drie leeftijdscategorieën: jong, middelbaar en oud, en nemen van elk een percentage, zonder op het gewei te letten.

Jong 60% - Middelbaar 20% - Oud 20%

Geiten worden volgens deze strategie zonder selectie geschoten. Wil men de aantallen op het bestaande niveau houden, dan dienen er wat meer geiten geschoten te worden dan bokken; wil men een vermindering, dan moeten aanzienlijk meer geiten dan bokken het leven laten.

Wat is het resultaat van deze aanpak? Worden de doelstellingen gehaald?

Het eerste resultaat is dat de "vechtschade" is afgenomen. Er hoeft minder strijd geleverd te worden voor het eigen territorium en het zijn de eenjarige bokken die zich schuldig maken aan het grootste deel van deze schade. De schade door afgrazen wordt verkleind omdat de dichtheid wordt gebracht tot onder het vermogen dat het woongebied kan verdragen. De gezondheid van de reeën wordt verbeterd omdat er voldoende voedsel is.

Trainingsprogramma

Omdat de verhouding geiten/bokken wordt vermindert en de territoirbokken slechts af en toe worden geschoten tot ze oud zijn, hebben zij de beste kans om de grootste geweien te krijgen die plaatselijke omstandigheden toestaan.

Deze ideeën, die steeds worden gecorrigeerd naarmate nieuwe informatie beschikbaar komt, vormen een onderdeel van een trainingsprogramma dat ontwikkeld is door The British Deer Society ter voorbereiding op onze Vrijwillige Bersjacht Examens. De examens zijn op twee niveaus: het eerste, het National Stalkers Certificate (Nationaal Bersjacht Diploma), betreft de basiskennis van een bers-

jager: Wetskennis, Identificatie, Bersjachttechniek, Veiligheid, enz., en wordt afgesloten met een schietproef. Het Advanced Stalkers Certificate (Bersjachtdiploma voor Gevorderden), ontwikkelt de strategische vaardigheden verder betreffende de zes herten reesoorten die Groot-Brittannië rijk is. Ik ben van mening dat iemand die er op uit trekt met de intentie om op dieren te schieten niet alleen deze basiskennis dient te bezitten, maar tevens blijk moet geven verantwoordelijkheidsgevoel te hebben, door deze cursussen te volgen. Als ik u nu het idee heb gegeven dat de reestand goed beheerd wordt in Groot-Brittannië, dan moet ik stellen dat dit niet het geval is! We hebben nog een lange weg te gaan en er zijn ook voor de reeën en boswachters nog veel zaken niet zoals wij ze graag zou-

den zien. We hebben zelfs geen informatie over het aantal reeën in Groot-Brittannië, of over het aantal dat ieder jaar wordt geschoten, en omdat we onze vrijheid zo op prijs stellen, is de verantwoordelijkheid voor onze dieren in het wild nog steeds heel vaak in handen van particuliere landeigenaren. Sommigen doen het goed, anderen niet zo goed. Sommigen hebben een hekel aan reeën, anderen zijn er dol op!

Er bestaat geen regelgeving, behalve het wettelijk jachtseizoen en de wapenbeperkingen. Een manier waarop wij trachten eigenaren aan te sporen om hun reeën beter te beheren is door aan te tonen dat ze een commerciële waarde hebben, als reevlees en voor sport, en ik denk dat het gerechtvaardigd is hiermee verder te gaan, mits de dieren niet

verder geëxploiteerd worden dan hetgeen het beheerplan beoogt, en mits ze niet het slachtoffer worden van een slechte schiettechniek.

Het idee dat bossen zo moeten zijn ingericht dat het mogelijk is de reeën te zien heeft nu pas algemeen postgevat, en er zijn te weinig bersjagers aan het werk om de reeën in onze grote bossen in het noorden goed te beheren. Als men echter bedenkt dat wij nog geen veertig jaar geleden reeën als ratten behandelden, dan is er heel veel bereikt. Uw zustervereniging, de Britse Reeën Vereniging, werd in 1962 opgericht, en heeft een groot aandeel gehad in het veranderen van zowel de wet als de publieke opinie. Wij wensen u net zoveel en meer succes bij het beschermen van deze prachtige dieren in Holland.

Jaarvergadering Vereniging Het Reewild

**Zaterdag, 16 april 1994,
Hotel Bakker te Vorden**

Kort na het middaguur steken de meeste aanwezigen op de Reewildbeheertoonstelling de Dorpsstraat in Vorden over om in Hotel Bakker de lunch te gebruiken en daarop aansluitend

de Jaarvergadering van de Vereniging bij te wonen. De voorzitter vangt de vergadering aan met een herhaald welkomstwoord en geeft uiting aan de met allen gedeelde zorg over de publikatie, welke de anti-jacht fracties krijgen. De heer Kolle verwoordt ze-

ker het sentiment van de toehoorders, wanneer hij het "laat ze maar verrekken-beleid" voor wildbeheer hekelt.

De voorzitter meldt, dat blijkens de laatste informatie Nederland nu circa 56.000 stuks reewild moet herber-

gen, hetgeen bevestigt, dat de stand van het reewild nog jaarlijks toeneemt. Ook het aantal leden van de Vereniging zit in de lift, en de moeite die is getroost door de heer Meijeringh om leden te werven, levert hem de Eikelboom wisselprijs op.

Kort memoreert de voorzitter de ondernomen actie van de Vereniging inzake de Merkenregeling. In de wetenschap, dat het succes van het vrijwillig merken afhangt van de medewerking, die de jagers hieraan willen geven roept de heer H.J. van Beuningen op het bestuur volledige steun te geven.

Vervolgens wordt Ir. J. Poutsma onderscheiden voor zijn verdiensten voor het Reewild met de Reewild-wisselprijs, een bronzen Reebok van Dolf Wong. Hierop aansluitend houdt Richard Prior een causerie over reewildbeheer in het Verenigd Koninkrijk. Als consulent van The British Deer Society heeft hij mede aan de wieg gestaan van het moderne reewildbeheer in Groot-Brittannië. Dat zijn Engelstalige voordracht door vrijwel iedereen goed gevolgd kon worden, blijkt onder meer uit de diverse vragen, die in het Engels aan hem gesteld werden.

Voorbeeld daarvan was de vraag van een der aanwezigen, of hij de zin zag van het vrijwillig merken van het afschot.

In de discussie die de rondvraag aan het eind van de vergadering opleverde kwam nogmaals duidelijk naar voren, dat men vindt, dat wij ons gezamenlijk meer teweer moeten stellen tegen die fractie die de Jacht in diskrediet proberen te brengen. Dat ten aanzien van dit laatste gescoord kan worden bewijst de heer J. van der Horst, voorzitter van de Commissie Reewild van de WBE "De Stelle & Ouddorp", in zijn rapport aan de vergadering, dat op het Zuid-Hollandse Eiland Goeree-Overflakkee twee organisaties die mordicus tegen afschot van reewild waren, uiteindelijk toch toestemming gegeven hebben tot afschot. Sterker nog, op 29 april 1994 werd in het Bezoekerscentrum van de ene organisatie, Natuur & Recreatieschap "De Grevelingen" een Regionale Reewild Manifestatie gehouden, waar de tweede tegen de jacht gekeerde organisatie, Natuur Monumenten, tevens met een stand medewerking aan dit evenement gaf.

Met deze laatste opbeurende noot komt er een einde aan de vergadering en dankt de voorzitter alle aanwezigen voor hun komst.

Foto: Paul Schneider

Ir. J. Poutsma onderscheiden

WBE "Het Grootte Veld"

Nationale Reewildbeheer

-R.L. van Nederpelt-

Vorden oude stijl- nieuwe stijl

Nu onze Vereniging steeds meer een voorlichtingsrol vervult, leek het ons een goede zaak om dat tijdens de driejaarlijkse Nationale Reewildbeheertentoonstelling tot uiting te laten komen.

Derhalve werden op de tentoonstelling in Vorden, op 16 en 17 april jongstleden, drie wildbeheereenheden in de gelegenheid gesteld **hun** visie op reewildbeheer te geven. Zij deden dit door presentatie van het door hen puntsgewijs opgezette reewildbeheerplan met foto's en kaarten van het gebied van de wildbeheereenheid. Dit laatste omdat daardoor ook degenen die het leefgebied niet kenden, zich een indruk konden vormen van de biotoop en de specifieke

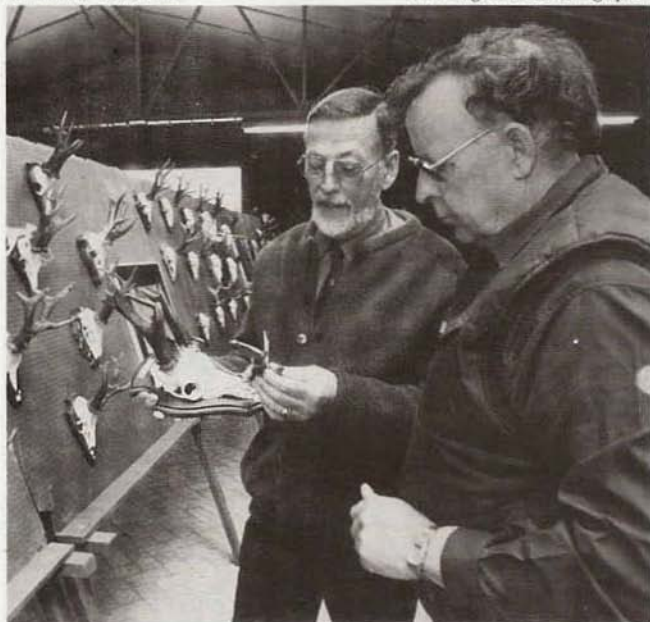
moelijkheden van het gebied.

De drie wildbeheereenheden waren: "Broek en Duin" uit het zuiden, "Het Grootte Veld" uit het noorden en

"Noorderpark" uit het midden van ons land. De Vereniging had de WBE's volledig vrij gelaten bij het opstellen van de reewildbeheerplannen en bemoeide zich alleen met de presenta-

Foto: Henk Westerveld

Beide organisatoren in gesprek

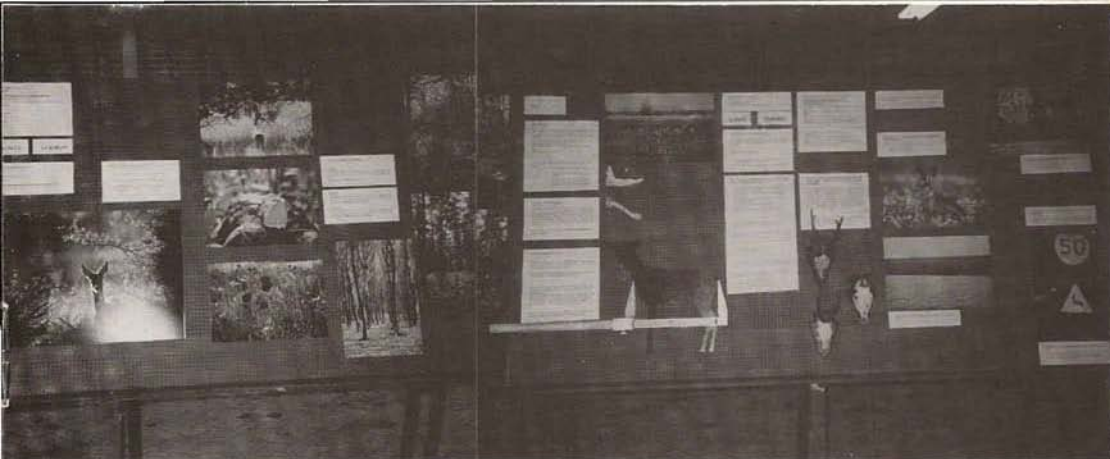

Foto: Paul Schneider

tentoonstelling Vorden

tie ervan op de tentoonstelling.

In Vorden bleek dat de meningen over de aanpak door de verschillende WBE's verdeeld waren: de één vond zich meer in een wetenschappelijke, de andere in een meer praktische opzet. Hierdoor ontstonden veelal boeiende discussies, waarin veel begrip voor elkaars standpunt bleek te bestaan. Uitvoerbaar waren de plannen allemaal, dat hebben deze WBE's in Vorden aangetoond.

De ruimte was zo ingedeeld dat de WBE's zich in het midden konden presenteren en de geweien, die via de regionale keuringen waren ingezonden, aan de achterkant hingen. Hoewel deze geweien soms imposant waren, de aandacht ging naar de WBE's die een compleet verhaal vertelden. De deelnemers hadden speciaal voor

de tentoonstelling een reader gemaakt waarin zij wat uitgebreider ingaan op hun reewildbeheerplan, deze readers zijn nu nog bij Joke van Herp aan te vragen (zie colofon). Zeer de moeite waard! Bij de standhouders kon men informatie krijgen over allerlei zaken, zoals biotoopverbetering, hoogzitten en er was uitgebreide literatuur beschikbaar.

De nieuwe opzet trok veel geïnteresseerden, wat de Vereniging stimuleert om op deze weg door te gaan zodat Vorden met recht "De Nationale Reewildbeheertentoonstelling" zal heten.

Veel dank aan allen die in hun, soms spaarzame, vrije tijd dagen aan de voorbereiding van deze tentoonstelling besteed hebben.

Foto: Paul Schneider

Aangeboden geweien worden gesorteerd en gekeurd.

Regionale Reewild Manifestatie- Ouddorp

-J. van der Horst-

Deze Manifestatie werd op 29 april jongstleden georganiseerd in het Natuur & Recreatieschap "De Grevelingen", de Punt te Ouddorp.

"Provinciale Reewild Manifestatie haalt de jager uit slecht daglicht" en "Manifestatie belicht nut van de Jacht", zijn twee van de koppen boven artikelen in plaatselijke en Provinciale kranten.

Organisatoren en deelnemers aan de Regionale Reewild Manifestatie, een initiatief van de Provinciale Reewild Commissie Regio Zeeland & Zuid-Hollandse Eilanden, zijn het erover eens dat het een geslaagde dag is geworden. Om te beginnen stond de zon die dag hoog in ieders favoriete kleur en misschien als gevolg daarvan was iedereen in een goede stemming. Zoals de kranten en radio later bevestigden, was het geheel goed georganiseerd en makkelijk voedsel voor zowel jagers als niet ingewijde dagjesmensen. Naast het hoofdmenu voor de betrokken reewildjagers, namelijk de keuring van de geweien, waren er voor de

bezoekers informatiestands van de Vereniging Het Reewild, SBNL, de KNJV, Natuur Monumenten en Jachthuis Noordgouwe met alle parafernalia die bij natuurwaarneming en de jacht komt kijken. Veel aandacht trokken bovendien de valkeniers, het zweetwerk met de ruwhaardeckel en de Zeeuwse Jachthoornblazers. Speciale interesse was er ook voor de natuurschilders Hans de Brouwer en Ruud Wuite, die een overzicht van hun werk hadden opgesteld.

Voor de reewildmannen echter bleef het meest interessant wat voor beoordeling door de keurmeesters, de heren P.A.D.H. Diepenhorst en P.H. Schneider aan het gezamenlijke afschot werd gegeven. Zoals de heer Schneider het verwoordde was het een goede doorsnede van een gewenst afschot, met 48% in de jeugdklasse en weinig trofeeën waarover men de wenkbrauwen kon fronsen. De dag werd afgerond met een causerie over de morbidities, die in sommige kringen als normale predatoren van het reewild worden afgeschilderd, zoals leverbot, longworm en verschillende andere ziektes bij reewild. De heer J.J. Pekel-

der van de gezondheidsdienst van dieren -een autoriteit op dit gebied- had de aanwezigen aan zijn lippen hangen met zijn uitgebreide en met dia's ondersteunde verhaal. Zoals de krant het later zou zeggen over de dag: "Temidden van de rondlopende fazanten en de prachtige omgeving had de organisatie geen betere locatie kunnen kiezen. De Manifestatie zelf was uiterst professioneel opgezet"

De Provinciale Reewild Commissie Zeeland & Zuid-Hollandse Eilanden heeft waarschijnlijk een goede zet gedaan met de organisatie van de Reewild Manifestatie. Als er over de jacht wordt geschreven, volgt vaak al snel de conclusie dat men weinig reeën ziet, omdat er teveel op wordt gejaagd. Dit is nu eenmaal de keerzijde die ook verantwoord flora- en faunabeheer heeft. Het moge duidelijk zijn, dat een goede voorlichting als deze Reewild Manifestatie onontbeerlijk is voor de juiste be-gripsvorming.

Reewildbeheertentoonstelling te Chaam - Indrukwekkend.

-Förster-

Voor de West Brabantse reewildbeheerders en in toenemende mate ook voor de Vlaamse collega's was de tentoonstelling in Chaam op 26 en 27 maart van dit jaar een echte opsteker. Een groot aantal ingezonden gewoenen (266) stond borg voor een zeer interessante expositie. De aanwezigheid van inzendingen vanuit de WBE "De Biesbosch" en ook de nog wat bescheiden, maar zeer enthousiaste deelname vanuit de Belgische Kempen, maakten tezamen met de inzendingen vanuit de overige delen van de regio West- en Midden Brabant een bezoek méér dan waard. En dat be-

zoek kwam er dan ook. De vaste club van enthousiaste medewerkers aan deze jaarlijkse tentoonstelling hadden, samen met de fam. Hendriks van het vanouds gastvrije Hotel Bellevue, er weer iets speciaals van gemaakt.

Volgens goede Brabantse gewoonte werd tijdens de tentoonstelling ook de inwendige mens niet vergeten en kon het glaasje dit of dat worden begeleid met een hartig hapje. Als extra opsteker voor de organiserende regio West- en Midden Brabant was natuurlijk de zeer gewaardeerde aanwezigheid van de voorzitter van de KNJV, de heer C. de Quay, die ook nog zo vriendelijk

was de tentoonstelling te willen openen. Hij deed dat op zijn eigen vertrouwde wijze en benadrukte in zijn toespraak vooral het belang van de Wildbeheereenheden en wees ook op de noodzakelijke uitbreiding van het onderlinge overleg ook met "andersdenkenden". Ook de samenwerking over de landgrenzen heen had zijn volle aandacht, het Europees denken en vooral ook samenwerken op het gebied van Jacht- en Wildbeheer verdient de grootst mogelijke aandacht.

De regio kan weer terug zien op een uitstekend verlopen expositie, die vooral ook bij de Vlaamse bezoekers grote waardering kreeg. De organisatie hoopt dan ook op een nog grotere deelname vanuit het Belgische. Het zou tenslotte ook plezierig zijn om ook leden van het Hoofd- en Dagelijks bestuur van de Vereniging Het Reewild eens te kunnen begroeten. Het zal de onderlinge relaties tussen Besturen en Leden alléén maar ten goede komen. Aan alle medewerkers aan deze tentoonstelling tot slot een welgemeend waidmannsdank en graag tot 1995 in Chaam. (spreek uit: Kaam)

Foto: Paul Schneider

Voorzitter KNJV dbr. De Quay

Aan de verzorging van het gewei herkent men de jager

-Zesender-

Aan de verzorging van het gewei herkent men de jager is een bekende opmerking onder de reewildkeurmeesters, want er wordt zo links en rechts wat afgeprutst. Maar door de jaarlijks terugkerende reewildbeheertentoonstellingen is ook hierin een sterke verbetering opgetreden, maar voor de vele jonge jagers, die niet alleen het door hen geschoten wild panklaar maken, maar daarnaast ook het gewei zelf wensen te prepareren, volgt hier een handleiding.

Benodigde ingrediënten

Een vlijmscherp mes wat goed in de hand ligt, een snijplank, een zaag, waterstofperoxyde (30%) en

watten. Komt de kop uit de diepvries, dan verdient het aanbeveling om deze een avond van te voren eruit te halen. Om de huid goed te kunnen villen, is het niet nodig dat de kop ontdooid is.

Foto 1

We beginnen midden onder de kaken de huid van voor naar achter open te snijden en werken vervolgens links en rechts naar boven. Intussen krijgen we de gelegenheid een blik te werpen op de kiezen in verband met de leeftijdsbepaling en uit te kijken naar eventuele "grandelen". Dit zijn rudimentaire hoektanden, die men bij roodwild zowel mannelijk als vrouwelijk aantreft, maar bij reëen slechts zelden; zo 1 op de 100.

Foto 2

Hierna wordt het gewei afgezaagd, dus niet eerst afkoken. Dit laatste voorkomt versplinteren. Het zagen kan natuurlijk met een normale fijne vertandde handzaag en op het blote oog, maar in de regel kom je dan vaak scheef uit. Daarom is er in de handel een speciale zaag, zowel van boven als van onderen instelbaar, om dit karwei goed te kunnen klaren. Het is zaak dat een en ander in verhouding blijft. Een echt zwaar gewei vraagt om iets meer schedel (of net achter de oogkas langs) dan een klein gewei. En willen we de grandelen "sparen", dan dienen we nog méér schedel te behouden. Mocht er onverhoopt toch te veel schedel zijn blijven zitten, dan schuren we dit pas na het afkoken, bleken en drogen weg.

Foto 3

Na het zagen volgt het koken tegelijk met de beide onderkaak helften. In de regel is een half uur koken voldoende, zeker bij een

Foto's: Tb. Litjens

éénjarige. Wanneer dit langer geschied gaat alles los zitten wat alleen maar meer gepruts geeft na het bleken om het vervolgens met lijn weer in elkaar te zetten. Geweien die nog in de bast zitten dienen zo te blijven, dus niet verwijderen. Om verzekerd te zijn dat een bastbok ook in de toekomst goed blijft, is het raadzaam om het gewei alvorens te bleken in Formaldehyde (ca. 36%) onder te dompelen. Deze is verkrijgbaar bij apotheek of drogist en dient vervolgens met de helft water te worden aangelengd. Het verdient aanbeveling dit mengsel met gewei in verband met schadelijke dampen buiten of in de schuur ongeveer 14 dagen te laten staan (pas op voor kinderen en dieren). Bij het afkoken dient men er op toe te zien, dat het gewei zelf niet in het kokende water terecht komt. Ook daarvoor is een speciale houder in de han-

del, die dit laatste voorkomt, maar direkt nodig is zo'n geval nu ook weer niet; met een beetje kunst & vliegwerk gaat het ook zonder. Na het koken alle vleesresten goed wegkrabben, vooral achter het neusbeen. Gebeurt dit niet perfect, dan gaat het na verloop van tijd onaangenaam ruiken.

Foto 4

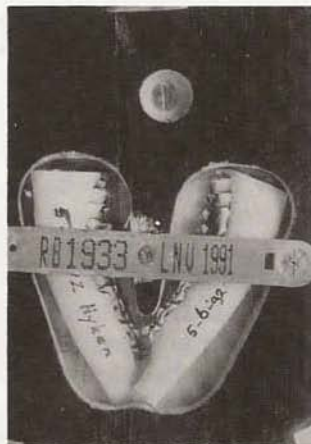
Nu zijn we inmiddels praktisch bij de laatste fase aangeland: het bleken. Het gewei wordt met een dunne laag watten bekleed en met wit naaigaren omwonden na ook oog- en hersenholte met watten te hebben opgevuld. Het gewei wordt vervolgens in een glazen schaal gelegd en met waterstofperoxyde (30%) vochtig gemaakt zodanig, dat de watten als het ware verzadigd zijn. Om verdamping tegen te gaan, pak ik het geheel in huishoudfolie en laat dit enkele dagen staan. Zorg ervoor dat de peroxyde niet in aanraking komt met uw handen of het gewei, indien dit wel het geval is, dan direkt afspoelen. De beide kaakhelften **niet** bleken. Na het bleken de watten on-

der stromend water voorzichtig verwijderen. Zorg hierbij dat het neusbeen niet breekt, een en ander is erg broos. Na een dag drogen (niet op de verwarming leggen!) kan de schedel, indien nodig, vlak geschuurd worden.

Foto 5

Nu volgt montage op het schild, hetgeen tegenwoordig heel gemakkelijk gaat met een speciaal hiervoor ontworpen klem met één schroef.

In de achterzijde van het schild worden de beide kaakhelften opgeborgen en voorzien van datum, die correspondeert met die voor op de schedel. Voor de juiste leeftijdsbepaling zijn beide kaakhelften altijd nodig. Zijn de geweigedeelten beschadigd door het koken of de peroxyde, dan kunnen deze bijgewerkt worden met bijvoorbeeld waterbeits (voorzichtig!)

Vragenrubriek

-W. Kunst, inspecteur van de AID-

De heer Kunst reageert hiermee op het antwoord van de KNJV uit de "Vragenrubriek" in Capreolus nummer 4, over "Aangereden reewild" van Zesender.

Te uwer informatie: Bij het lezen van uw overigens goed opgezet blad, viel het mij op dat het door Ger van Hout, medewerker van de KNJV, gegeven antwoord inmiddels (sinds 24 januari 1991) is achterhaald. De nieuwe regeling loopt in ieder geval reeds sinds 1991 in de zes noordelijke provincies. Nu de merkenregeling sinds 1 januari 1994 is afgeschaft heeft de AID geen taak meer in het afwikkelen van de procedure met betrekking van valwild. Door de politie wordt, indien zij

in een aanrijding met grofwild wordt gekend, het geheel afgewikkeld. Degene, die het wild door een aanrijding heeft bemachtigd, is formeel eigenaar en kan het stuk claimen en sinds afschaffing van de merkenregeling ook vervoeren. In de praktijk draagt de politie er zorg voor dat het aangereden stuk bij een poelier (soms restaurant) wordt gebracht en deze dient de geldelijke waarde over te maken aan de benadeelde (automobilist). Is er geen benadeelde dan moet het bedrag formeel via de politie worden gestort in 's Rijks kas. De Provinciale Voedselcommissie heeft in deze geen taak meer, tenzij het wild betreft dat naar aanleiding van een strafbaar feit (stroperij) officieel in beslag wordt genomen.

w.g. W. Kunst.

De Blattjacht op de reebok in de bronsttijd

Vervolg op het verhaal welke in Capreolus nummer 4 werd gepubliceerd

-C.J. Coldewey-

De plaats die men uitkiest om te blatten en wat hier bijhoort

Teveel achtergrondgeluid kan funest zijn. Indien de uitgekozen plaats uit oogpunt

van rust en windrichting bevalt, dan is het zaak precies de juiste plek te kiezen om te gaan zitten. Deze plek benadert u geluidloos tegen de wind in. Krakende takken onder uw voeten zijn fataal, want de bok hoort zeer scherp. Mocht onverhoopt toch een geluid worden gemaakt, dan resteren drie mogelijkheden:

1. een andere plaats elders in het jachtveld gaan zoeken.
2. een half uur wachten voordat men met het blatten begint omdat het tijd kost voordat de bok zich weer veilig voelt.
3. onmiddellijk met het blatten beginnen nadat men de hoed door of langs een struik heeft geslagen en met

de zitstok op de grond heeft gestampt. Zodoende wordt de indruk gewekt, dat niet een mens maar een ree het krakende geluid heeft veroorzaakt.

Indien zich daar een wissel bevindt is de plaats extra gunstig. Men stelt zich in dit geval dan op onder de wind van deze wissel en wel zo dat men de bok tijdig kan zien aankomen. Men dient echter nooit de wissel te kruisen als men zich naar zijn plaats begeeft. De bok zal dan uw spoor op de wissel ruiken en afspringen. Belangrijk is verder dat men tracht in de rand van de dekking plaats te nemen en wel onder de wind, opdat de bok niet achterom kan passeren om wind te maken. Een tweede voordeel hiervan is dat de afstand die u door het bos naar de blattplaats moet afleggen slechts zeer kort is, waardoor de kans op storend geluid tot een minimum wordt beperkt. Een derde voordeel van het plaats nemen in de rand van de dekking is, dat men zich nauwelijks in het bos hoeft te begeven en het afgeven van verwaaiing wordt voorkomen. Als laatste voordeel noem ik dat men zich zodoende slechts hoeft te concentreren op een halve cirkel van 180°. Wel is het zaak een plek in de rand van de dekking te kiezen met een dichte struik erach-

ter, opdat u niet afsteekt tegen licht dat in de dekking valt. Of men vanaf de grond of de hoogzit blatt maakt niet veel uit. Hoewel het van boven komende geluid een beetje onnatuurlijk over kan komen, wordt dit gecompenseerd doordat het geluid verder draagt. Daarnaast is er een veel kleinere kans op verwaaiing. Bij het bestijgen van de hoogzit dient u geen jachtattributen aan de voet van de hoogzit achter te laten, want die kunnen verwaaiing veroorzaken en de bok wantrouwend maken.

Het blatten van de grond eist meer voorbereidingen dan vanaf de hoogzit. Vanaf de grond gebruikt men een stevige houten driepootjachtstoel en een camouflagede jas die geluidloos moet blijven als men zich beweegt. Uw hoed plaatst u voorover zodat uw gezicht wordt bedekt. Verder adviseer ik uw handen te bedekken met dunne handschoenen van camouflagemateriaal.

Aangekomen op de blattplaats verwijderd u voorzichtig, de aanwezige takjes rondom uw jachtstoel, om uw voeten geluidloos te kunnen verplaatsen als de bok van opzij komt. De buks houdt u in uw handen schietklaar nadat u heeft geblat. Een boom of boompje vóór u om aan te kunnen

strijken, helpt om een nauwkeurig schot te kunnen plaatsen. U moet de plek zo kiezen dat u de bok tijdig kunt zien aankomen. Indien u echter de voorkeur geeft aan een plaats midden in de dekking, dan betekent dit dat u de bok uit alle richtingen kunt verwachten. In dit geval blijft ik liever staan, goed gedekt, wat het mogelijk maakt tijdig in alle richtingen te draaien. Open ruimtes bieden u de gelegenheid de bok op de juiste plaats te doen stoppen door deze aan te roepen om een goed schot te kunnen afgeven.

Voor het aanroepen van de bok gebruik ik een harde "bòh" roep, om het blaffend geluid van een ree na te bootsen.

Men roept de bok aan op het moment dat deze dwars komt. Hiermee voorkomt men het risico dat de bok nog een poot verzet op het moment dat men schiet. Dit om aanschietsen te voorkomen. Vanzelfsprekend is iedere beweging na het aanroepen funest. Het enige wat dan resteert is het overhalen van de trekker.

De ene bok komt in draf of in galop recht op je toe en de andere doet dit voorzichtig voetje voor voetje op een wantrouwende manier. Deze laatste is veelal een jonge bok die angst heeft om door de plaatsbok op hardhandige

Foto: Arie Visser

wijze te worden weggejaagd. Omdat het van groot belang is om de bok tijdig te horen, respectievelijk te zien aankomen, gebruik ik een jachtteckel die mij steeds vergezelt. De hond hoort veel scherper dan de mens en zit onbeweeglijk aan mijn voeten volledig geconcentreerd op de dingen die kunnen komen. Tijdens het blatten houd ik de kop van de hond scherp in de gaten. De hondekop waarschuwt mij tijdig in welke richting ik moet kijken. Dit heeft het grote voordeel dat je tijdig in staat bent je lichaam in de gewenste richting te draaien zonder dat de op je

toekomstige bok dit merkt. Bovendien is het nuttig om in voorkomende gevallen een goede zweethond bij de hand te hebben.

Het blatten

Nadat ik mij op de blattplaats heb geïnstalleerd, verificer ik nogmaals de windrichting door mijn natte wijsvinger in de lucht te steken of via de rook van een sigaret. Dit doe ik als ik van de grond blatt. Als ik geruisloos de blattplaats bereikt heb, wacht ik 10 minuten voordat ik met blatten begin. In deze periode neem ik de omgeving goed in mij op. Ik begin met enige ma-

len de kalfroep te herhalen, want het is mogelijk dat de geit in gezelschap van de bok staat, komt de geit naar mij tot om naar haar kalf te komen kijken, dan zal de bok volgen. De zachte kalfroep (de contactroep) komt voor de geit natuurgetrouw over als zij dichtbij staat. Ik blatt altijd in verschillende richtingen, want een ree dat fiept, verplaatst zich vaak tijdens het fiepen en draait bovendien vaak met de kop. Dus komt het fiepen meer natuurgetrouw over als het fiepen enigszins gespreid wordt voortgebracht. Na ca. 10 minuten vervolg ik met 3 maal het gefiep geluid van de geit te laten horen. Steeds wacht ik op het meest windstille moment om te blatten, want des te windstiller des te verder draagt het geluid. Na wederom ca. 10 minuten herhaal ik de fiep van de geit, maar nu zes maal herhaald en tevens harder van geluid, door van mijn hand een trechtertje te maken die ik houd langs de opening van het blatinstrument en weer spreid ik mijn handen in verschillende richtingen om zo de blatter te verlengen. Daarna met een tussenpauze van ca. 10 minuten, producer ik een serie harde fiepgeluiden van de geit, afgewisseld met 2 maal de sprengruf van de bok, de zogenaamde "korte piäh". Dit is de manier om de

plaatsbok te verleiden om te komen kijken. Ik probeer zo het drijven van de geit door de bok te imiteren. De plaatsbok tolereert geen concurrent in zijn buurt waar hij zich heer en meester voelt. De plaatsbok op deze manier verleiden lukt slechts-maar dat geldt ook voor de geit fiep- als de geit waarbij de bok zich bevindt afgebronsd is of indien de bok niet verkeert in vrouwelijk gezelschap. Een bok die namelijk bij een bronstige geit staat, is niet in verleiding te brengen en zal niet reageren want hij redeneert "hebben wat je hebt" Vandaar dat de sprengruf zo succesvol is aan het einde van de bronst, vanaf ± 3 augustus. Als de geiten afgebronsd zijn, staat of ligt (want hij is moe tegen het einde van de bronst) de bok vaak alleen. Daar de bok echter geïnteresseerd blijft tot \pm midden augustus biedt de sprengruf in de nabronst veelal soelaas. Hiermee schoot ik de meeste van mijn kapitale bokken en allen vanaf 3 augustus. Men moet uiterst alert zijn bij het gebruik van de sprengruf, want de bok reageert zeer fel en komt meestal in vol galop op je toe. Ze kunnen zo fel zijn, dat ik het meemaakte dat ik een galopperende bok tot 3 maal moest aanroepen om hem te laten stilstaan. Als laatste poging gebruik ik de kalfangstroep.

Dit is de enige manier om een bok bij je te krijgen die bij een bronstige geit staat, mits de geit in het bezit is van een kalf. De geit reageert op haar in nood verkerende kalf en komt onmiddellijk kijken en de bok zal haar volgen, want hij wil zijn geit voor geen prijs missen. Ik besteed minimaal drie kwartier à één uur voor het blatten op één plaats, maar soms wel twee uur als ik overtuigd ben dat een bok in de omgeving staat en de omstandigheden ideaal zijn. Geduld is belangrijk. De meeste bokken komen-indien ze bereid zijn te reageren na het geluid te hebben gehoord- reeds na de eerste serie fiepgeluiden. Maar er zijn er ook, die pas komen na meerdere series fiepen.

De reden kan zijn dat ze zich op grote afstand bevinden en het geluid pas kunnen waarnemen nadat zo hard mogelijk is gefiept. En ten slotte is er die uiterst voorzichtige, wantrouwende bok, die pas na één à twee uur zich voetje voor voetje komt oriënteren op een uiterst bedachtzame wijze. Deze voorzichtige bok die de situatie niet geheel vertrouwt door op een afstand te blijven staan of daar een beetje heen en weer drentelt, moet ik bewerken om hem nog de nodige meters naar mij toe te laten afleggen. Hiervoor gebruik ik een

aparte zeer zacht afgestelde blatter die ik met de mond bedien en die hangt aan een touwtje om mijn nek. Voor dat ik de zachte fiep via de mond laat horen, heb ik de buks reeds in aanslag. Met de zachte fiep kan ik de bok precies daar laten komen waar ik hem wil hebben en roep vervolgens de bok met een krachtig "bòh" aan, waarop de blatter uit mijn mond valt, echter dankzij het touwtje hieraan blijft hangen. Gebruik maken van de zachte fiep op korte afstand van de bok heb ik als zeer belangrijk onderdeel van de Blattjacht leren kennen. Ik herhaal het blatten op dezelfde plaats desgewenst na één of twee dagen.

Algemeen

Wat mij opviel tijdens de Blattjacht is, hoe precies de bok de richting kan vaststellen vanwaar het fiepgeluid vandaan komt. Soms moet je oppassen dat de bok je niet van je jachtstoeltje loopt als hij komt aanstormen. Om de Blattjacht met vol-doening te kunnen uitoefenen, is het noodzakelijk dat men in staat is om in een paar seconden de leeftijd van de bok te kunnen vaststellen om te kunnen beslissen of de bewuste bok wel of niet geschoten zal worden. Wat betreft dit snel aanspreken, is weliswaar het gewei een punt wat de aan-

dacht verdient, maar voor mij gaat het voornamelijk om de indruk die het lichaam inclusief hals en kop op mij maakt, de kleur van de haardos en vooral of de bok wel of niet een zelfverzekerd optreden vertoont. Ik ga niet verder op dit onderdeel in, wat betreft het aanspreken op leeftijd omdat hierover al zoveel is gepubliceerd.

Het succes van de Blattjacht is afhankelijk van vele factoren, die men niet allen in de hand heeft. Behalve onrust in het veld, is wel het ergste regen en wind in de eerste week van augustus; dan kan men dat jaar voor de Blattjacht als verloren beschouwen. Belangrijk is dat men zich inleeft hoe de bok in de bronsttijd zich gedraagt en reageert. Bij voortdurend onrust in het veld, onder andere veroorzaakt door recreatiedruk, heeft het bronstgebeuren de neiging zich naar de nachten met mooi weer en liefst heldere maan te verplaatsen. Ook heeft deze onrust tot gevolg dat de reeën zich terugtrekken in maïsvelden waar helaas onvoldoende zicht is om de Blattjacht te kunnen uitoefenen. Daarbij komt dat het bijna onmogelijk is om een bok vanuit de dekking, in dit geval de maïsakker, over de vlakte naar je toe te lokken via blatten. Dit lukt namelijk zelden of nooit en

als het lukt dan slechts 's morgens zeer vroeg of 's avonds als het bijna donker is.

Slotopmerking

De charme van de Blattjacht is velerlei. Niet slechts dat deze vorm van jacht zonder enige hulp van derden kan worden uitgeoefend, maar ook dat men alleen is in de natuur en geniet van bijzondere belevenissen, zoals bijvoorbeeld het gadeslaan van een jagende vos, de jacht van een boomarter op een eekhoorn, een jagende bunzing op jonge konijnen, een havik die vlak bij zijn prooi staat, een haas die 's morgens vroeg zijn leger prepareert om daarin de dag door te brengen, de wespendif die met zijn poten een wespennest uitgraaft, enz, enz. Vanzelfsprekend blijven de topdagen die men beleefde lang in herinnering en de mislukte dagen zijn snel vergeten. Zo denk ik graag terug toen ik voor het eerst een gast uitnodigde omdat hij als grofwildliehebber zo graag eens het blatten zou willen meemaken. Hij kwam tegen het middaguur en ik blatte voor hem die middag op vier verschillende plaatsen en op al deze plaatsen sprong binnen 10 minuten een bok naar ons toe. En dan die gedenkwaardige 4 augustus onder ideale omstandigheden, namelijk doodstil, warm, broeierig

weer. Tussen 8.00 uur 's morgens en 4.00 uur 's middags blatte ik op de 8 plaatsen die ik bezocht 8 bokken bij mij. Ook vergeet ik niet dat ik eens op één plaats tegelijk vier bokken bij mij kreeg, die rondom mijn jachtstoeltje stonden, zodat ik er niet één van schoot omdat ik mij niet durfde te verroeren. Van de bokken die ik blat, schiet ik zeker meer dan 1/3, omdat het veelal om jonge bokken en die van middelbare leeftijd gaat, die zich in de toekomst nog beter zullen ontwikkelen of zeer sterke bokken die men wil sparen. De spanning gedurende de Blattjacht is enorm. Het gaat steeds om de vraag "doet ie 't of doet ie 't niet", dit is zo fascinerend en uitdagend. Wil je met succes opereren, dan moet je je in de bok zijn doen en laten inleven, als het ware "in zijn huid kruipen" en als je hiertoe in staat bent, is succes verzekerd.

De Blattjacht is en blijft een vak en een kunst, die men zich slechts eigen kan maken na vele jaren het reewild grondig bestudeerd te hebben.

Indien ik er in zou slagen met dit epistel een bijdrage te leveren aan diegenen die het prachtige reewild een goed hart toedragen, dan verheugt mij dit en acht ik mijn moeite beloond.

Nieuws van het secretariaat en de ledenservice

-M.A. Aberson
J.E. van Herp-Bruynius-

Op 16 april jongstleden werd in ontspannen sfeer in Hotel Bakker te Vorden de Algemene Ledenvergadering gehouden. In het Koetshuis aan de overzijde van Hotel Bakker was een zeer fraai ingerichte tentoonstelling "Vorden Nieuwe Stijl". Lange tijd van tevoren hebben vele mensen zich bezig gehouden met de voorbereidingen daarvan. In de laatste week werd er nog flink "getimmerd" om alles voor elkaar te krijgen. Het bestuur wil de organisatie, de keurmeesters en alle mensen die hieraan hebben meegewerkt danken voor hun tijd en inzet. Wij zijn hen zeer erkentelijk, en kijken dan ook terug op een geslaagde tentoonstelling.

Wisselprijs voor het aanbrengen van nieuwe leden.

Deze wisselprijs werd enkele jaren geleden door de heer H. Eikelboom ingesteld. In de periode van april 1993 tot en met april 1994 kon de Vereniging 248 nieuwe leden inschrijven. Dit jaar ging de wisselprijs naar de regio Noord-Nederland welke 41 nieuwe leden aanmeld-

Foto: Joke Hendriks

den. Op een speciale manier heeft de heer H. Meijeringh geprobeerd nieuwe leden te werven, bijvoorbeeld door eenvoudig een paar middagen door het telefoonboek te bladeren om jagers op de bellen. Een nek aan nek race werd gevoerd met de regio West- en Midden-Brabant die 39 nieuwe leden heeft geworven. De heer P. Schneider heeft getracht, onder andere door middel van de zweethondenlijst, nieuwe leden te werven. Het ledenaantal is hiermee gekomen op 1883, en de Vereniging hoopt spoedig het 2000e lid te kunnen begroeten.

Contributie 1995.

De Algemene Ledenvergadering heeft de contributie voor 1995 vastgesteld op een bedrag van minimaal f 42,50 conform het voorstel van het bestuur. Meer

voorlichting aan wildbeheereenheden, en voorzieningen ten behoeve van publiciteit maken deze verhoging noodzakelijk.

Aanleveren copy

De redactie is bijzonder verheugd op de wijze waarop copy wordt aangeleverd, wij willen u voor dit materiaal hartelijk danken. Uiteraard willen wij op de hoogte blijven van diverse zaken en zouden u daarom willen vragen ons materiaal te blijven toezenden.

Heeft u een actueel stukje gelezen over reewild of wilt u zelf een bijdrage leveren, zend het ons dan vóór 1 augustus toe. U kunt uw materiaal opsturen naar: Vereniging Het Reewild, Antwoordnummer 3268, 3800 ZA Leusden. (Een postzegel is niet nodig). De redactie dankt u bij voorbaat!